

על מה אומרים הלל בחנוכה?

1. עין איה שבת 66

אף גם זאת השקיפו, כי לא רק את הרע נקבל, מפגישה זו של רוח יון החודר במשכנות יעקב, עד שאין לנו כלל במה לשמוח על מציאותו, כ"א כך היא מדתו של מקום ב"ה בהנהגת עולמו בכלל, והנהגתו עם ישראל בפרט, כי כל אותם הדברים המתנגדים ונראים רעים במציאותם, הם עצמם גורמים לפאר יותר את כח הטוב והאמת. ע"כ הפגישה היונית כשתגמור מהלכה להכנע כולה מפני הדר גאון ד' שהוא מעוזם של ישראל, עוד תשמש עם כל כחותיה להוסיף פאר ועצמה לתורת אמת ולגדל שם ד' אלהי ישראל בעולם, יפיפותו של יפת תיקבע באהלי שם, להרחיב ולשכלל לפאר ולרומם עוזה של תורה ויראת ד' טהורה, השתולה על הרי ישראל. ע"כ ראויים הם הימים הללו לקבעים ימים טובים.

2. שמונה קבצים ד עו.

רואים את נשמת הדברים. העולם בכללו, כל אדם וכל חי, כל צומח וכל דומם, כל כוכב וכל רקיע, כל נהר וכל ים, כל חזיון וכל תנועה, הכל מיתאר בהדר הפנימיות הרוחנית שבהם... החושים, הפרצוף, התנועות, הדיבורים, אינם כי אם פתחים וסדקים, שהאורה הגדולה של מציאותה השלמה הגדולה של הנשמה, מתגלה יותר בהתפרצות שטפית על ידם.

3. אורות עמ' פה

כשם שנשמת האדם היא יותר עליונה ויותר פנימית מהמלאכים, ודוקא מפני גדולתה ירדה עד לתחתית המדרגה, ומשם תעלה ברכוש גדול ועצום ותכשיר את העולם כולו עמה לעליה עליונה מקורית, כן הקודש שבחול, שירד עד לידי החולין הגמורים, הוא יותר נשגב וקדוש מהקודש שבקודש, אלא שהוא מסתתר הרבה. ואין קץ ותכלית לתיקוני העולם שיבאו מכל הטוב הבא לעולם בדרך חול...

3א. שמונה קבצים ח פא.

ההבדל בין דברי קדושה לדברים בטלים, הוא רק יחושי, לפי השקפתנו המוגבלת. אפשר לה להשקפה שתתעלה עד כדי הכרה וציור פנימי של מקומן של כל הדברים. אל תהי מפליג לכל דבר, שאין לך דבר שאין לו מקום...

אבל גם הרצון הוא רק סעיף קטן מעץ החיים כולו, והעתיד הולך לקראת התהוות החיים בשלימותם, בהתעלות כל החול אל הקודש, כל הבטל – אל הנשגב והמרומם מאז. עכשיו תורה נתתי לכם, לעתיד לבוא חיים אני נותן לכם.

4. שמונה קבצים א עח.

כיצד מעלין ניצוצות הקדושה מעמקי הקליפות? מטהרים את הלב על ידי הדרכה של מוסר מושכל וטהור. מקדשים אותו על ידי רעיונות נעלים של דבקות בד' ודעת ד', בתכלית הגובה שאפשר לאדם להשיג לפי שכלו וכח נשמתו. אחר כך משוטטים בכל מלא הרעיון המקיף את כל חדרי הנפש, ובכל הרעיונות והדעות המשוטטים בעולם, ומבחינים בכלם מה שיש מהם לטובה, ומה שיש לרעה. גם באותם הרעיונות שכמה רשעים שמשו בהם לרעה, מדקדקים ומבחינים איזה קורטוב של טוב יש בהם. וכשמוציאים את הגרעין הטוב בתוך עמקי הרע, מחזיקים בו, מצחצחים אותו ומרחיבים אותו, ומוציאים מה שיש להוציא ממנו אל הפועל, ובזה הניצוץ עולה למקום קדשו.

5. שמונה קבצים ח קמז.

הצדיקים הגדולים מתעלים הם הרבה בקדושתם על ידי מה שמסתכלים לפעמים בעולם התווה, באופני הדיעות הזרות, בדמיונות ארחות העבודות הזרות, וכל נבכי תעלוליהן. ומתוך הירידה לתהומות המחשכים הללו, מעלים פנינים יקרים, מסולאים בפז, שהם נעשים מילואים לעטרת קודש קודשים.

6. חיי מוהר"ן, סיפורים חדשים, פ"ה מעשה באורח בעל כנפיים תקס"ט. א' דחנכה.

אחר הדלקת נר חנכה בליילה אורח נכנס לבעל הבית. .. ויצא עמו מן הפתח. ואזי תכף חטף אותו והתחיל לפרח עמו, וקה קר לו ולקח מלבוש ונתן לו, ואמר לו קח זה המלבוש וייטב לך ויהיה לך אכילה ושתיה וכל טוב ותשב בביתך ופרח עמו. בתוך כך הסתפל והנה הוא בביתו. ולא היה מאמין בעצמו שהוא בביתו, אך הסתפל והנה הוא מדבר עם בני אדם ואוכל ושותה כדרך העולם, בתוך כך חזר והסתפל והנה הוא פורח כבתחלה, חזר והסתפל והנה הוא בביתו, חזר והסתפל והנה הוא פורח, וכן היה מתנהג זמן רב. אחר כך הוריד אותו בין שני הרים בגיא ומצא שם ספר והיו בו צרופי אותיות אז"ח הוא ד' וכו' וקה מצר בהספר כלים ובתוך הכלים היו אותיות. גם היה בתוך הכלים שיכולין לעשות על ידם אלו הכלים וקה לו חשק מאד ללמד את הספר. בתוך כך הסתפל והנה הוא בביתו, חזר והסתפל והנה הוא שם, והתישב עצמו לעלות אל ההר אולי ימצא שם איזה ישוב. וכשבא אל ההר ראה עומד שם אילן של זהב עם ענפים של זהב ועל הענפים תלויים כלים כמו אלו הכלים המצריין בספר, ובתוך הכלים היו כלים שעל ידם עושים אלו הכלים. והיה חפץ לקח משם הכלים ולא היה יכול, מחמת שהיו נסבכים שם על הענפים שהיו בעקמימיות. בתוך כך הסתפל והנה הוא בביתו. והיה לו פליאה גדולה מה זאת שהוא פעם בכאן ופעם שם. והיה חפץ לספר זאת לבני אדם אך איך מספרין פליאה כזו לבני אדם מה שאין ראוי להאמין. בתוך כך הסתפל מן החלון וראה את האורח הנ"ל והתחיל לבקש אותו מאד שיבוא אצלו, ואמר לו אין לי פנאי כי אני הולך אצלך. אמר לו זה בעצמו נפלא בעיני. הרי אני כאן ומה זה שאתם הולכים אצלי? השיב לו בשעה שנתרצית לילך עמי ללוות אותי מן הפתח אז לקחתי ממך הנשמה ונתתי לה לבוש מן הגן עדן היתחתן והנפש רוח נשאר אצלך. ועל-כן קשאתה מדבק מחשבתך לשם אתה שם ואתה ממשיך הארה ממנו אליך, וכשאתה חוזר לכאן אתה כאן.

7. מאורות הראי"ה לחנוכה ארבע פרשיות ופורים / חנוכה / יג.

בהלל והודאה. יש כאן שני חלקים שהם מתיחסים אל אלו הימים הטובים. הצד הטוב שישאר לעד לישראל דוקא ע"י פגישת זה המכשול העצום, החוזק הגדול של אמתת האמונה כשיוצא (ת) אל הפועל דוקא במה שכל הדיעות הרעות יוצאות לאור והן מתפשטות מאד, עד שרבים יבהלו משאתן וידמו שהן בולעות את אמונת ישראל. וכאשר למרות כל אלה קמנו ונתעודד, ודבר אלהינו יקום לעולם (ישעיה מ ח), הרי דגלם של ישראל וקרנם מתרומם. גם אותם הקנינים שהם טובים לשמש את האור האמיתי של התורה, שנלקחו מאוצר הפגישה היונית, מאותן הדיעות דקריבין לארחא דמהימנותא (זוהר, שמות רלו א. ועי' הקדמת הזוהר, יג א ונצוצי זוהר אות יא), שנצרפו ונטהרו באש דת של תורת אמת, להסיר מהו כל סיגיהן ובדיליהן, זאת היא טובה עליונה שמאת ד' היתה זאת להכין הכל להטיב באחרית, ע"ז [=על זה] ראו לקבע הלל.

8. ספר ישעיה פרק סו

(א) כה אמר יְהוָה יְדוּד הַשָּׁמַיִם כְּסֵאֵי וְהָאֲרֶץ הָדָם רַגְלֵי אֵי זֶה בֵּית אֲשֶׁר תִּבְנוּ לִי וְאֵי זֶה מְקוֹם מְנוּחָתִי :